

[Kjeldgaard Iversen.]

dighederne og, når forholdene atter tillader det, anskaffe sig en lejlighed eller eventuelt bygge sig et rigtigt hus.

Situationen i dag er en nødssituation, så blot en dispensation på dette område for en kortere årrække vil her løse et problem for adskillige mennesker og skaffe andre mennesker lejligheder.

Det er jo, som det er erkendt så ofte i denne sal, blevet uoverkommelig dyrt at bygge rigtige huse, med eller uden statslån. Derfor ser man initiativrige folk forsøge selv at løse deres boligproblemer ved egne kræfter, ved egne midler. Mange steder i landet ser man selvbyggeriet i gang, og det er slet ikke dårlige huse, disse mennesker opfører. Jeg har set eksempler på udmærkede huse på 60—80 m² beboelsesareal, som står ejerne i 8 000—12 000 kr. foruden grund og eget arbejde, og som indeholder, hvad man med rimelighed kan forlange af w.c., vand og lysinstallation. Alt kommer måske ikke på een gang, men disse huse er i hvert fald at foretrække for en meget stor part af de lejligheder, som i øjeblikket findes i byerne, og som dog må anvendes under de nuværende forhold.

Men disse selvbyggerhuse anvendes kun i visse kommuner, fortrinsvis i landkommuner. Der, hvor der er virkelig brug for dem, ved de større byer, forhindrer myndighedernes byggevedtægter, bygge love og byplaner dette byggeri. På dette område kan nævnes mange eksempler på uforståelige indgreb og forbud. Ja, visse steder er man gået så vidt at forlange delvis opførte huse revet ned igen, fordi de tilfældigvis er kommet i konflikt med bestemmelser i de forskellige love om reguleringer. Der skulle her være et område, hvor ministeren ved brug af sine beføjelser til dispensationer fra lovgivningen ville kunne lette meget og fjerne megen harme over forbud, som føles fuldstændig uberettigede, navnlig under disse forhold. Mener ministeren ikke, at dispensationer kan klare det hele, er der al mulig grund til at undersøge, om man ikke uden skade kan lade en række forskellige bestemmelser i byplanlov, bygge lov og byggevedtægter hvile til bedre tider.

Der er for mig ingen tvivl om, at en fornuftig og lempelig administration fra ministerens side og eventuelt henstillinger til kommunerne ville give som resultat, at mange unge og dygtige mennesker ville gå i gang med den opgave at skabe sig egne hjem uden at anræbe staten om lån eller tilskud eller garanti. Når der allerede nu med de snærende bånd på initiativet og

under skattevilkår, som konsekvent straffer værdiskabende indsats selv i fritiden, alligevel er folk, som tør gå i gang, hvor mange vil der så ikke blive, når båndene løsnes, for slet ikke at tale om hvad der kunne opnås, hvis man førte en lempeligere skattepolitik overfor sådant initiativ.

Det er selvfølgelig rigtigt, at ikke alt selvbyggeri opfylder de krav, man kan stille fra myndighedernes side. Men husene opfylder stort set de krav, som de enkelte selv stiller, og borgernes krav om at få lov til at skabe sig et hjem må vel veje stærkt op imod krav fra det offentlige side.

Et skridt i retning af at godkende et lettere byggeri end det statsstøttede og statsanerkendte er jo allerede gjort ved ministeriets cirkulære af 3. april 1950, der angår dispensationer for huse med særlig byggemåde. Man er altså klar over mulighederne, så jeg synes, at man bør gå videre endnu og godkende også andre hustyper, selvom man i visse tilfælde må nøjes med en attesttid på et kortere åremål.

Foruden det her omtalte forhold ved jeg, at ministeren i forvejen er opmærksom på de muligheder, der er for at indrette beboelser i form af en lejlighed mere i villaer og lignende, når man der vil se bort fra lejelovens bestemmelser om opsigelsesforbud.

Den højtærede minister og flertallet i denne sal er sikkert enige med os i, at det gælder om at give de produktive kræfter frie hænder til at løse tidens opgaver.

Vi er klar over, at sagen haster, og at situationen i dag er sådan, at man ud fra rent menneskelige hensyn må se bort fra mange velmente reguleringer og mangemere eller mindre berettigede særinteresser. Vi håber derfor, at ministeren vil være i stand til at yde sin indsats for at løsne båndene på byggeriet, og håber på et velvilligt svar af ministeren.

Indenrigs- og boligministeren (Aksel Møller): Eigntlig burde jeg kunne besvare det ærede medlems forespørgsel blot med ordet ja. Når man spørger mig, om jeg for at mindske bolignoden vil fjerne de hindringer, der lægges på det lettere byggeri, er det et spørgsmål holdt i så stor almindelighed, at det egentlig kunne besvares med et ja. Men naturligvis ligger det sådan, at når man kommer til en vurdering af, hvilke hindringer der i øjeblikket er for det lettere byggeri — og hermed har det ærede medlem jo, hvad der fremgik af forespørgslen's motivering, først og frem-